

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

FOR LIKESTILLINGSD

321.01

18.11.2008

2008/03360

- 018

Deres ref
200803360

Vår ref
200804202-/ELU

Dato
14.11.2008

Forslag til forskrift til barnelova om medmorskap m.m. - Høring

Det vises til brev fra Barne- og likestillingsdepartementet datert 3. oktober 2008.

Helse- og omsorgsdepartementet har følgende merknader i saken:

Vi vil innledningsvis stille spørsmål om det er behov for en så omfattende forskrift som det som foreslås. Departementet viser til at mange av bestemmelsene allerede er fastsatt i bioteknologiloven, og der det er behov for utdyping eller veiledning, bør dette kunne gjøres i et rundskriv/en veileder til barneloven. Det vises til departementets merknader nedenfor.

Merknader til utkast til forskrift kapittel 1

Helse- og omsorgsdepartementet viser til at vilkårene for medmorskap følger av barneloven §§ 3 og 4 (nytt sjette ledd). Departementet kan ikke se at det er nødvendig å gjenta disse vilkårene i forskrift. Departementet kan heller ikke se at det er behov for å forskriftsfeste definisjonen av assistert befruktning (inseminasjon og befruktning utenfor kroppen) i denne forskriften, jf. utkast til § 1 første ledd første punktum. Dette innebærer slik vi ser det at kapittel 1 i forslag til forskrift kan utgå.

Merknader til utkast til forskrift kapittel 2

Utkast til forskrift § 4 annet punktum fastslår at Helse- og omsorgsdepartementet fører liste over helsestell som er godkjent her i landet. Helse- og omsorgsdepartementet anmoder om at denne bestemmelsen utgår.

Det er Helsedirektoratet som, på delegert myndighet fra Helse- og omsorgsdeparte-

mentet, godkjenner virksomheter slik at de kan tilby assistert befruktning. Opplysninger om godkjente virksomheter finnes på Helsedirektoratets internettside. Det er ikke nødvendig å forskriftsfeste dette. Dette en oppgave direktoratet gjør av eget tiltak, ev. på grunnlag av instruksjon fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Utkast til § 5 fastslår at Helse- og omsorgsdepartementet fører liste over helsestell som er godkjent i utlandet og som utfører assistert befruktning i tråd med vilkårene i barnelova §§ 3 og 4 samt etter denne forskriften.

Helse- og omsorgsdepartementet anmoder om at denne bestemmelsen utgår. Dersom en slik liste legges ut på Helse- og omsorgsdepartementets eller Helsedirektoratets internettsider vil den lett kunne gi inntrykk av at virksomheten også er godkjent etter bioteknologiloven, noe den ikke er. Departementet har ikke myndighet i henhold til bioteknologiloven til å godkjenne virksomheter i utlandet.

Det vil for øvrig ikke være mulig for departementet eller direktoratet å sørge for en oppdatert liste over alle klinikker i utlandet som tilbyr assistert befruktning og som oppfyller bioteknologilovens krav til assistert befruktning, herunder tilbyr assistert befruktning med "kjent donor". En liste som nevnt vil derfor kunne gi inntrykk av at departementet anser noen virksomheter for å være "bedre" enn andre institusjoner som tilbyr assistert befruktning, noe departementet ikke har grunnlag for å mene noe om.

Det fremgår av høringsnotatet at initiativet, når det gjelder listeføring av helsestell ut over Europa, vil komme fra kvinner som ønsker å benytte spesielle fertilitetsklinikker i utlandet. Videre uttales at det da bør være private parter som først og fremst dokumenterer at en utpekt klinikk oppfyller krav i barneloven og medmorforskriften.

Dersom Barne- og likestillingsdepartementet ønsker å ha en liste over helsestell i utlandet som er godkjent etter barneloven, bør denne listen slik Helse- og omsorgsdepartementet ser det, føres av Barne- og likestillingsdepartementet.

Forslag til § 4 første punktum fastslår at godkjent helsestell omfatter helsestell som har godkjenning til å utføre assistert befruktning etter bioteknologiloven og forskrift 7. mars 2008 nr. 222 om krav til kvalitet og sikkerhet ved håndtering av humane celler og vev.

Helse- og omsorgsdepartementet har i utgangspunktet ikke merknader til denne bestemmelsen. Vi vil imidlertid stille spørsmål om bestemmelsen er nødvendig, og om setningen ikke like gjerne kunne vært inntatt i en veileder til loven.

Merknader til utkast til forskrift kapittel 3

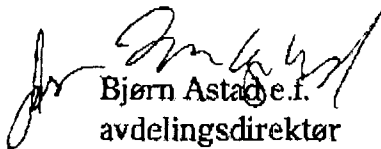
Helse- og omsorgsdepartementet vil innledningsvis stille spørsmål om den foreslåtte prosedyre for søknad om medmorskap, klage m.m., – i stedet for i forskrift – kunne inntas i en veileder til barneloven. Departementet viser til at kravene nevnt i punktene

2, 3 og 4 nedenfor kun vil være aktuelt ved assistert befruktning utført i utlandet. Der-
som den assisterte befruktningen er gitt i Norge, vil det følge av bioteknologiloven at
disse kravene vil være oppfylt.

Når det gjelder hvilke dokumentasjonskrav som må foreligge, jf. forslag til forskrift § 7,
vil dette etter departementets vurdering måtte omfatte:

1. Bekreftelse på at samtykke fra medmor til den assisterte befruktningen er avgitt
før den aktuelle behandlingen (vil også gjelde ved assistert befruktning i Norge.)
2. Barnet som er født etter den assisterte befruktningen har ved fylte 18 år rett til å
få opplysninger om sædgivers identitet, og det må fremgå at det finnes
prosedyrer/registre om gjør at denne retten kan oppfylles.
3. Giveren må ha gitt skriftlig samtykke til at sæden kan brukes til befruktning, og
at ev. barn ved fylte 18 år har rett til å få opplysninger om hans identitet.
4. Sædgiver gis ikke opplysninger om parets eller barnets identitet.

Med vennlig hilsen

Bjørn Astach e.f.
avdelingsdirektør

E.Lien Utstumo
førstekonsulent